

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre 12 korona.
fél évre 6 " "
negyed évre 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad:

FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinek a lap a kidőhivatva van.

Hirdetés ára:

centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedezményben részesül. Nyitlata sora 40 fillér.

Boldog új esztendőt!

A huszadik század első tizedének végén, a gyorsan tovaröppenő időnek egyik határalománál egy-egy perczet szakít magának az ember, hogy multról és jövődőről elmélkedjék. És talán a karácsonyi hangulatnak, talán a mindnyájunkkal közös mulandóság hangulatának hatása alatt a multnál boldogabb jövődőt kívannak egymásnak.

Mikor a téli szun adásba merült föld már-már hajnali álmát alussza; mikor szenderegésének ködéből az égi erő aranyos híboros sugara mosolygó képet kezdenek fölidézni: akkor szokta az ember az idő megújulását, az új esztendőt ünnepelni.

Ez az édes álom olyan, mint mikor az ember mamort iszik a legendás D-semid poharából, mely annak, ki fenekig üríti, a jövő titkait mutogatja aljában.

Ez az édes álom olyan, mint az Ezerégy éjszaka Aladinjának lámpája, mely bűvös erejével kincseket tár a vágakozó ember szomjas szeméi elé.

A modik ragyogó napfényről, mezők virágszőnyegéről, erdő lomb között szálló szellő suttogásáról, térs sikságok gazdag kalászaírói s a kék firmamentum felé emelkedő madarka háláénekéről.

Az álom boldog mosolyt csal az alvó természet ajkaira. Ez a mosoly mozgásba hozza a mult gondjai között kifaradott ember pangó kedélyét; ennek a mosolynak reflexe játszik az ébredő remény szivárvány színeiben s az új vagyakat tapaló ember szeméinek élénk derűjében.

Remél a multnál boldogabb jövődőt önmagának; sőt ön eséből is kivetkezik, mikor az öröm közvetlen őszinteségével nyújtja kezét embertársai elé és jó esztendőt kíván a társas élet e napi kedves tumultusában.

Mi is megkivánjuk ezt szíves olvasóinknak. De mivel a boldogság olyan, mint a mesebeli paradicsom madar, nincsen laba s azért álhatatlan is: a szónak nagyon is általános jelentését egy kissé részletezzük.

Ha talán valaki az imadságot célzatosan és sikertelen naivitásnak tartana: engedje meg nekünk, hogy véleménye megvalloztatására törekedjünk. Az imadság, ha valóban a lélekből fakad, ha valóban beszélgetés akar lenni az istennel, minden jók gondviselőjével: az a sikere nem lesz ugyan, hogy kérdésünket az isten teljesítse, hanem a buzgóság és erős vágy megerősíti akaratunkat, megedzi tetterünket.

Ily értelemben mondjuk el mi is óhajtatásunkat, imadságunkat.

Aldja meg a gondviselés a magyar népet lelkes és erős társadalommal, mely a közügyek iránt élénk és sikeres érdeklődéssel viselkedik minden körülmények között.

Aldja meg a politikában józansággal, a siker egyedüli biztos feltételével, hogy ne vállalkozzék a második lépésre addig, míg az elsőnek s a további haladás talajának biztosságáról meg nem győződött.

Aldja meg kis társadalmunk minden tagját az embertársi szeretet beoarkóvvel, mely varázserőjével minden merget kiszív a rosszakarát ejtette sebekből.

Olvasóinkhoz.

A Közérdek a mai nappal harminczadik évfolyamát kezdi.

Harmincz esztendő alatt, a változó hangulatok sodrában mindig változatlan hűléggel követte a zászlót, melyre a magyar nemzeti állam eszméje van felírva ragyogó betűkkel.

Lelkesedett és lelkesített a magyar kultúra fejlesztése iránt. Kivette a magadicsőséges részét vármegyének és városunk közügyeinek szolgálatából. És mindig megmaradt azon az egyedül helyes állásponton, hogy minden politika értékét csak azon sikerek szerint kell megítélni, melyeket a magyar nemzet javára és dicsőségére meg tudott valósítani.

Ezek az elvek fogják irányítani jövőben is a Közérdek munkásságát.

Midőn olvasóinkat az újév reggelén szívesen üdvözljük, egyszersmind tisztelettel kérjük, hogy fontos hivatásunk teljesítésében előfizetéssel és vidéki tudósítások küldésével segítségünkre lenni sziveskedjenek.

A Közérdek szerk. stbősége.

Politikai hírek.

Ferencz Ferdinánd trónörökös főherczeg f. hó 29-én Budapesten mint a király helyettese megnyitotta a delegációk rövid ülését.

A trónörökös azokat, a kik látták s a kikkel beszélte, valóságos lebilincselte. Kománypárti és ellenzéki delegátusok egyforma melegséggel emegettek az est folya-

man nemesak azt, hogy magyaul meglepően tud, hanem azt is, hogy szemmel láthatólag szívesen fogadta az iránta megnyilvánult ovacziós tiszteletet.

Khuen-Hedervary gróf miniszterelnök kihallgatása alkalmával a többek közt így nyilatkozott a trónörökös:

Minden jó hazafi fájdalommal tapasztalhatta, hogy Magyarország jó hírneve Európában nemcsak meggyengült. Ezt a jó hírnevet restitálni kell, a mi úgy történhetik meg, hogy a magyar nemzet tanujelét fogja adni teljes politikai erettségének. Magyarország európai sulya teljesen restitálódni fog, a mennyiben meg fogja adni a módját a meggyitalmi állásnak.

A magyar delegációt Ö felsege délelőtt 11 órákor fogadta s Zichy Ágostnak, a delegáció elnökének üdvözlő szavaira a következőképen válaszolt:

— Ama megtisztelő megbízatásban részesültem, hogy ő csaszari és apostoli király felsegét a mai napon képviseljem. Ö felsege legmagasabb személyéhez való hű ragaszkodásuk érzelmeit, a melyeket az imént kifejezésre juttattak, nem fogom elmulasztani ö felsegenek tudomására hozni.

Midőn önöket a hatáskörüknek fontartott fontos tevékenység kezdetéül ö felsege nevében üdvözlöm, mindennekelőtt legmagasabb igaz megelégedéset hangoztatom a felett, hogy a külügyi viszonyok minden irányban örvendtesen alakulnak Szövetségeire támaszkodva és az összes hatalmakkal való jó viszonyánál fogva a monarchia jövőre is nyomatékkal fogja folytatni eddigi sikeres törekvéseit a béke fontartására és szilárdítására.

A hadügyi kormányzatnak a hadseregére vonatkozó szükséglete a mult évhez képest növekedést mutat, mely az egyes költségvetési tételek régóta kívánatos helyesbítését ezelozza.

A haditengerészetnek viszont nagyobb összegek engedélyezésére van szüksége a vegből, hogy valamennyi többi hatalomnak ez irányu előkészületeire való tekintettel megmaradhasson föladata magaslatán. Ez a hitel azonban nem csak a haditengerészet harcoképességet fogja növelni, hanem gazdasági hasznót is hozand.

Ö csaszari és apostoli királyi felsege megbízásából kipróbált belátásuk és hazafias buzgalomuk iránti legmagasabb bizalmának kifejezést adva, munkálkodásukhoz a legjobb sikert kívánom és teljes szívből üdvözlöm önöket.

A trónbeszéd után dörgő eljenzés hangzott föl, a mely lábatclag kellemesen érintette a trónörökösöt.

Nemzeti állam.

(Ü. L.) A fokozatos haladók szemére azt vetik, hogy nem hevíti keblüket ideál, kréta-számítás minden lépésük, a mivel kinem építhető egy nemzeti állam. Hát ez így egy téves állítás, mert a számító ész is az ideál hevíti, a mely két egyesülettel alapozható meg a nemzeti állam.

Ész és ideál, egymást nem zárja ki! . . . Produktív munkát csakis együttesen végezhetnek. Kizárólag ideával romba dőlhet a kitűzött cél, ha mellőzve van a körültekintés. Kizárólag hideg ész-számítással nagy tettek véghez nem vihetők, ha a lelkesedés tüze nem ég az emberi kebelben. A számító észit hevíteni kell az ideálnak. — ez utóbbinak meg segélyére kell mennie a körültekintő észnek.

Magyarország új alakulása e két tényezővel ment véghez! . . . Széchenyi az alapvető munkást: az ész és ideál vezérle. Téves azon állítás, hogy nála kizárólag a bonczoló ész volt az utmutatója. Rideg, szivtelen, csupán a materialis javakért lelkesedő politikusnak kiáltak ki kortársai. Holott Széchenyi tragikumát, elméjének elhomályosulását, éveken át tartó élő halott voltát épp az magyarázza, hogy egyáltalán nem volt a rideg számítás embere, hogy a nemzetgazda, a politikus köntöse, a melyet annyira figogtatott, próféta-lelket, költő-szívet takart. Olvassuk csak el figyelmesen, lélekkel s nemcsak a testi szemmel munkait, a melyek címük szerint mind unalmas gazdasági, politikai, társadalmi kérdések feszegetését ígértek. Az ígért azonban megmaradt ígértnek. Széchenyiben igaz, hogy öntudatlanul, ösztönszerűen nagyobb, erősebb a poéta, a vates a gazdánál, a politikus a társadalmi reformernél. A midőn fajunk és földünk

elmaradottságát vázolja, melléje állítván nyugati szomszédaink előhaladottságát, vagyonosabb, csinosabb, műveltebb voltát; a valóságnál sötétebb, komorabb, zordonabb színekkel füst Rajzában minden csupa árnyék, a melyen alig s akkor is csak mintegy elvéve cikázik át a derű, a fény egy-egy halovány sugára. És a midőn azt a jövőt rajzolja multunk és jelenünk mellé, azoknak ellentétéül, a mely osztályul jutna, ha tudna szakítani azokkal a hagyományai-val, szokásaival, a melyek az idő folyamán nyugókká és békókká váltak, milyen ragyogó, bűvös, szemkápráztató látományokat fest. A mit ő akkor látott, szebb, fényesebb, mint a milyen lehet a valóság! . . . Gyönyörű költői álmok, édes, álhatatlan tündérek, a kik szétfoszlanak a levegőben, mihelyt meg akarunk fogni.

De ideálja tündérkertet varázsolt maga elébe Magyarországról. Hogy azonban ezen ideál megvalósulhasson, az észit is segítségül hozza s megalapozá a nemzete haladó útját. A mely ha nem is alakult oly fantasztikus alakban ki, a miként gondolta, de mégis utleirást adott a mikénti további haladásra.

Ideálnak és észnek egyesülni kell a nemzeti élet haladásában. Külön-külön sötét felhő, eső nélkül. Ideál nélkül hasonlít a nemzet élete az örökös éjszakában bolyongó jég golyóhoz. Az ész figyelembe vévése nélkül az ideál — szapanbuborékká válik siker eredmények nélkül.

A nemzeti munkapártunk ideája a magyar nemzeti állam kiépítése. De hogy ez ideál valósággá váljon: a munka jegyében halad, miként ezt Széchenyi hágyá utmutatásul. Erős a meggyőződésünk, hogy ez ország más, mint öncélú, önálló hivatásu Magyarország nem lehet. A magyar faj, ez egy olyan külön világ, a melyet semmiféle néprajzi gyűjteménybe illeszteni

sem lehet. Külön származás, önálló fejlődés, eltérő gondolkodás és névmérséklet öncélú nemzetlé avatta e faj. Ez sajátos ereje hogy minden jobb idegen származásu elem, a mely ez ország területén él, önként meghajol fölénye előtt s elismeri vezető szerepét, e folytán uralmát.

Mint vízrendszerünk egyetlen természetes központja a Duna, ugy nép-fajink természetes központja a magyarság. S mint a hogy nem sikerülhet a Duna folyamrendszerét megmástitani, ugy hasztalan minden törekvés, a magyar faj vezetőszerepének megszüntetésére. Mesterséges gátak, erőszakos irányítások ideig-óraig megakadályozhatják a folyók útjait, áradásukat, iszapos kiöntéseket is idézhetnek elő; de a természet törvényét meg nem másíthatják.

Ez az ország más — mint fernebb említém — mint öncélú, önálló hivatásu Magyarország nem lehet. S ha bármily erőszak bármikor látszólagos sikereket mutatna is fel: az ország egységét, a nemzet történelmi tudatát, a faj természetadta mivoltát, az államalkotás hivatását, a nyelv és irodalom eredetiségét, a jövő feladatát, szóval mindazt, a mi nemzetet és államot alkot, nem érintheti.

Folyjon tehát továbbra a munka. Az újév küszöbét azon tudattal lépjük át; hogy kiépíti egy generáció teljesen az egységes magyar nemzeti államot. Egy maroknyi por a haza szent földéből, mint áru elhárcsolása volna őseink szent hamvainak, mik a földben nyugosznak, arulás volna a természet ellen, mely egygyé tevő e hont és nemzeti Istenünk ellen, ki fenn tartá számunkra a jövőt: ha a magyar nemzet valaha megfeleltetne nemzeti hivatásról. Nem! Ez bekövetkezni nem fog. Hangya munkával tető alá hozatik a nagy mű. A magamfőle hatvan éves ember

Benkő Ferentz professor,

az első magyar mineralógus.

írta: dr. Szilády Zoltán.

(Folytatás.)

Bennünket azonban jobban érdekelnek a Benkő tudományos munkái s kiváltságosan asványtani kezikönyvet. Ezekkel kapcsolatosan a közeben forgó Pallas-Lexikonnak egy téves adatát kell helyreigazítanunk. Az asványtani szó cikk szerint ugyanis az első magyar asványtani Ziv Sámuel orvosdoktor írta: Magyar Mineralógia avagy az Asványokról való Tudomány, mely a Természet első Világának eddig ismeretes mindenféle Szüleményeit magyar Nyelven terjeszti előnkbe. Komáromban, 1791.*

Ez nem az első asványtani magyar nyelven, mert szerzője már ismeri Benkő munkáját, sőt 23-dik oldalán idezi is a Magyar Mineralógia megfelelő adatát. Nyelvezetében sok adatában, de meg beosztásában is Benkőt követi, akinek két asványtana több évvel megelőzte az övét. Az első a magyar Werner, a második a teljesen önálló és eredeti

* Ziv a pesti egyetemen Piller tanítványa volt. Ma már jóformán csak néhány hazai adata érdekelhet bennünket, például az, hogy Eszterommal és Horvátország rézbányáiban szerinte kiserűsöt lehet találni (17 l.) még hogy „a Pest-n Kémár tanító Winterl József Jakab Ur a Porison (Borax) kívül másból is készít teendősöt (salem sedativum)“ (27 l.). A phlogiston-elméletéről azt írta, a 38-dik oldalon, hogy „bizonyos erősegekkel megmutatni nem lehet, sőt ellentétben most már levetlet is kezdték tagadni.“ A szársz talajok javítására a meszet ajánlja stb.)

Magyar Mineralógia 1786-ban. Ezt a Lexikon írója nem ismeri vagy legalább nem említi. Ez az első magyar asványtani, amely a Ziv könyvecskéjét öt évvel előzte meg. Ismerkedjünk meg egyenként mind a kettővel.

A Werner-fordítást első patrónusa, Ribitzéi Ádám emlékének ajánlja. A címlap aranykepe valószínűleg Benkőt ábrázolja. A maga korában nagyon elterjedt meghatózó könyv fordítása ez, kiegészítve Leske, Fichtel, Born, Benkő József és a szerző adataival. Fordítójának fő érdeme az, hogy megteremtette benne a magyar asványtani művelést, amely azóta sokat változhatott, de sokat öntudatlanul is megtartott.

Sok helyen láthatólag küzd a szókészlet hiányosságával, de azért az erőteljes, mesterseges szócsinálás terére sohasem teved. Ha egy fogalomnak megfelelő kifejezést nem talál, összetett szóval vagy szócsoporttal segít magán, de magyarosságán, világosságán soha nem ejt csorbát. Így az elemet eredeti résznek, a vegytant értz választó tudományoknak mondja, a talkot tsillámpozó kövérkőnek, máshol Meszes keményanyagot vagy Margát, meg Fattyugymantot olvashatunk. Hasznája egyebek közt a kristály, timso, galiczko, konyhasó, bekasó kifejezéseket. De akárhany műszava kiállan a versenyt a miakkal is, sőt talán helyesebb és magyarosabb. Hasadás helyett hasadozást mond, a földület bekergező asványt másra gyűltnek nevezzi, az aranyat eleven sárga színűnek, az amorfot formátlanúnak, a boraxot olvasztósónak, a Türkizt Török-kőnek.

Nagyon igazságtalanok volnánk azonban, ha ebben a munkájában csak a fordítói érdemeit akaruk meglátni. Mert az eredeti szövegbe írtott hazai példák már itt is igazolják asvány-ismeretének gazdagságát. Nem volt ő könyv-tudós, hanem igazi természetbúvár, aki a kü földet és hazánk nagy részét beutazva, gyűjteményekben, bányákban és a szabad természetben mindegyik közvetlenül gyűjté ismereteit, adatát, jegyzetét. Maga szemével látta a terméskőzenet, amelyről ír, „a Vulkanai passzon, Hátszeg vidéken, Dunaföldön, Oláh Költő-ön, Solymotellen, Kolosban.“ Ismeretes előtte „a szász-lónai Enyves-Agyag vagy Hollyagos Föld, melyből a Hollyagosokat tsuallják“, a torozkói kárneol és tejszifajer opál, a topalfalvai mágnésvaskő (?), a verespataki Zöldh, meg a „sok fővenyből összeállott kövek: Feleken, Kosvarnai“, a melyeket máshol gyűltve s kővek-nek nevez.

Muzeális tevédes alapján csúszhatott be a tordai és parajdi „kék (?) kő“. Ellenben a palaeontológusok ma is igazolhatják nehny főjegyzetet, a minő „a Győrővasarhelyi Kőpáncz (Tuffelspennung)“, a „Lútsékövek a Kalotaszegen“ (Nummulites) „Tubiporitesek, Mille és Madriporitesek Róbitzon, Zarándvarmegyében“. Az a „kőgyökő (Lapis Serpentinu), melyből eszközöket készítenek és találtak Torozkón is“, — nem Serpentin, hanem zöldes tarkázatu augit-porphyrít. A kőkori ember valóban csúszált is belőle eszközöket, „Mellyeket náruak menyköveknek tartanak“, s ez a néphit azóta sem változott.

Ez a kis tartózás nem adhat általános képet, hanem inkább csak bizonyítékokat arra nézve, hogy Benkő asványtani adataival

már es
sirba.
Szen
kif
magy
A hol
remény
előrelá

Városu

Az u
dolog,
pedesd
A m
1909.
1910 é
váltasf
Az
119 fu
meg
a t
hát
Vall
e szám
A
leány
lelek.
A r
22 lea
lelek.
Az
1 lea
lelek.
A g
37 lea
26 lea
Az i
megh
Hazas
Az I
S
M
S
Teh
sek sz
nagyot
9 el k
Hoz
90 par
33 ház
a leany
sz uj

többl
ban is
Hog
érintet
Benkő
ner Á
toi a
minero
szerep
ze che
melyet
mint e
deme
ala ok
„alapl
füzges
ptas,
b-Isó
ismeri
sulyt,
a ha
ébrez
tudom
az ó
kalko
Enn
nejeu
Benkő
griaba
Miner
manya
szaga
Javau
lajja
a Sz
Elme
kedve

már csak a jövőbe néz, fél lábunk a sirba. De látónki szemmel hirdeljük: Szent István birodalma ki fog alakulni egységes magyar nemzeti állammá. A boldog újévi kívánatunkban ezen remény nem csalóka álom. Ez prófétai előrelátás. Ez befog következni.

Városunk népessége a múlt esztendőben.

Az új esztendő beálltával nem érdektelen dolog, ha megtudjuk olvasóink városunk népességének adatait.

A múlt év első napjaiban közzé tettük az 1909. év anyakönyvi adatait, most pedig az 1910 évről számolunk be, részletezve azt vallásfelekezetei szerint.

Az állami anyakönyv szerint született 119 fiú- és 115 leány-gyermek, összesen 234; meghalt összesen 197 egyén; a természetes szaporodás tehát 37 lélek. Házasságot kötött 90 pár.

Vallásfelekezetei szerint így oszlanak meg a számok.

A reformátusoknál született 54 fiú, 41 leány; meghalt 60 egyén, szaporodás 35 lélek. Házasságot kötött 48 pár.

A rom. katolikusoknál született 20 fiú, 22 leány, meghalt 33 egyén; szaporodás 9 lélek. Házasságot kötött 19 pár.

Az ev. lutheránusoknál született 5 fiú, 1 leány, meghalt 5 egyén; szaporodás 1 lélek. Házasságot kötött 1 pár.

A gör. katolikusoknál született 28 fiú, 37 leány, meghalt 39 egyén; a szaporulat 26 lélek. Házasságot kötött 7 pár.

Az izraelitáknál született 6 fiú, 5 leány, meghalt 6 egyén; a szaporodás 5 lélek. Házasságot 7 pár kötött.

Az 1909. és 1910. év összehasonlítása:

	1909-ben	1910-ben
Született	218	234 lélek.
Meghalt	172	197 "
Szaporodás	46	37 lélek.

Tehát a múlt évben több volt a születések száma mint 1909-ben, de a halálozás is nagyobb volt s így a múlt évi szaporodás is kevesebb az 1909. évinél.

Házasságot 1909-ben 57 pár, 1910-ben 90 pár kötött; itt már a múlt évi előjártnál 33 házasságkötéssel, ami meggyógyító lehet a leányos hazákra; ehhez hasonlót kívánjunk az újévre is.

többféle szempontból érdemes volna behatóbban is foglalkozni.

Hogy ásványtani működését megismerjük, érintenünk kell közelebbről azt is, hogy Benkő a Werner iskolájához tartozott, Werner Abraham Gottlob, Benkő kortársa, 1800-tól a Freibergi Akadémia tanára volt s a mineralogia és a geologia történetében utóbbi szerepet játszott. Von den äusseren Kennzeichen der Fossilien cz. alapvető művet, a melyet Benkő magyarra fordított, 1774-ben mint egyetemi hallgató írta meg. Kiváló érdeme a szabatos műnyelv és a kristályalakok első rendszerezése, a melyben az „alapformákat” és a „módosulásokat” összefüggésük és felületük szerint tárgyalja („topptas, hegyezés, elezés”). A lapzöveget és a belső geometriai törvényszerűségeket meg nem ismeri. A vegyi összetételre nem helyez nagy súlyt, de pontos leírásaival igyekszik pótolni a hiányokat. Módszerével nagy érdeklődést ébreszt tárgya iránt. Leikésedéseinek tüzeben tudományos társulatok fogantának, a melyek az ő nevet viselik és az ő szellemében munkálkodnak.

Ennek a Wernernek, az ásványország Lüneburgnak erényei és hibái tükröződnek vissza Benkő főmunkájában, a Magyar Mineralogiában, a melynek teljes címe: Magyar Mineralogia az az a' Kövek' s Értzek' Tudománya. Mely a' Természet Harmadik Országának gazdag, és szükséges, öt Szakaszbeli Javának rövid, és Rendelvaló Leírását foglalja magában mintyel, a Magyar Nyelven a' Szép Tudományokat felszereli emi igyekező Elmével, a' Közhasznúra kíván Hazájának kedveskedni Benkő Ferencz, Sz. R. P. Az

HIREK.

— **Január 8.** 1849. január 8-ikának évfordulója a f. évben vasárnapra esvén, a gyászos esemény emlékeztetere Jancsó Sándor lelkész január 8-án délelőtt 10 órakor a református templomban predikációval összekötött istentiszteletet tart, melyre felhívjuk a harótagok és a közönség figyelmét.

— **Ipartanács.** A vármegyei közigazgatási bizottság az ipartanácsba rendes tagokul Graef Jánost és Lázár Karolyt, póttagokul Orner Lászlót és ifj. Winkler Jánost választotta meg.

— **Esküvő.** Kollár János volt nagyenyedi segédtanár, jelenleg az aszói gimnázium tanára ma delután tartja esküvőjét Varga Irenével Nagyenyeden. Gratulálunk!

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter Szergely József okl. állatorvost ideigl. állatorvos-gyakornokká nevezte ki.

— **Erdősítési jutalmazások vármegyénkben.** Az 1905. évbéli önként teljesített 4000 kat. holdnyi kopár terület erdősítésért Verespatak nagyközséget 1000 koronás első rendű nagy jutalomban, — Abrudbánya városát 1500 kat. holdnyi erdősítésért 500 koronás első jutalomban részesítette a földművelésügyi miniszter. Ezenkívül Abrudbánya városgazdájának id. Flock Gyulának vármegyénk főispánja utján elismerését nyilatkoztatta.

— **Városi közgyűlés.** Nagyenyed város képviselőtestülete decz. 30-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyben Balházy Gyula főerősz, Dombrowszky Albert pénztáros, Raphael Oszkár állatorvos, Szekely Albert adótiszt és Sándor Albert városgazda részére dragasági pótlékot szavazott meg.

— **Uj községi előjáró.** Fugad községben a Szucs Gábor halatával megüresedett községi előjárói állásra Jaga Jánost választották meg.

— **Ujévi üdvözlések megváltása jótékony célra.** Ifj. Graef János ur kiváló kereskedőnk b. vevőinek boldog új évet kívánván, e b. lap útján is, és egyúttal a

Auctor' Köntsegevel Kolozsvart, Nyomat. a' Ref. Koll. Bet. 1876.

Ma már ritkaság számba megy ez a könyv. Előttém áll az a példánya, a melyben a szerző maga tett néhány megjegyzést s a címlapján a „főtanoda” régi könyvtárának jelzése láthatók a Benkő-címer mellett. Az ajánlás szövege: „A nagy Erdélyi Ország Meltóságos Reformátum Fő Konsistoriumának és annak, Meltóságos Uri és Erdélyi Tájjának közönségesen.” A következő lap Fichtel-Horner kincstári tanácsos elism. rő nyilatkozatát közli, a mely „in idiomate hungarico primus” mondanja Benkő ásványtanát „a „praenomenrausok” között Erdélyi fourai urán mondjart az enyedi és kolozsvári tanuló ifjak, Vajna Elek, Pető Ádám, Varó József stb. következnek. Az előjáró beszéd buzdító és tájékoztató szavait negy szakaszokban követik: a kövek és földek, a sók, az enyves és égő materiák, a fel és egész értzek, végül pedig az V-ödikben a kővé vált dolgok vagy petrificatumok.

Nyelvezetékének jellemzésére ebből is idézhetünk néhány példát. Egérkő = arzen, Daraskő = mésztufa, Gyantakő = gipsz, Tsapodó föld = marz, Szikrazó kovats = földpat, Follyó kovats = fluorit, Nehéz kovats = baryt, Gyulevesz kősziklak = Breccia, homokkő, főveny. Rövid és szabatos leírásai a „kisebb nemek” (= species) és a „külömbégeket” (= variata) is elsorolják. Hevenként érdekes megjegyzéseket tesz a gyakorlati felhasználásról és a termőhelyről.

(Folytatjuk.)

szegény tanulókat segélyező kör részére 20 koronát küldött üdvözlés megváltása címén. Hasonlóképpen Beretzky Miksa pénzügyigazgató ur 4 koronát, Fűzi Katiuka öngyűsága 2 koronát, Bedő Dénes igazgató ur 3 koronát ajándékozott, mely szíves adományokért halás köszönetet mond Török Bertalanné elnök.

— **Földgáz kutatások Marosujvárt.** A pénzügyminiszterium nagysármási kirendeltsége földgáz kutatás céljából és az ahhoz szükséges mély furások keresztülvitelére Marosujvárt a Maros partján Vacserey Sándor vendéglőstől egy hold kiterjedésű területet bérelt ki.

— **Ujévi üdvözlés megváltása** címén Vajna Janka uró kezéimhez a templomfűtési alapra 2 koronát küldött, a miért halás köszönetem nyilvánítom. Jancsó Sándor, ref. lelkész.

— **Nyilvános köszönet.** A Prot. Nőegyesület karácsonyi segélyosztása alkalmával következő adományozások történtek: Ztyk Dániel 100 kor., Billa Béla 37½ kiló hus, Köblös Ferencz 5½ kiló hus és özv. Garda Jozsefné 3 kiló hus. Fogadják a szíves adakozók egyesületünk halás köszönetét. Ztyzon János pénztáros.

— **Zsebtolvajlás a vonaton.** Nem mondunk szokatlan újságot, mikor az állítjuk, hogy Szekelykocsárd és Kolozsvár között a vasuti vonalszakasz egészen közveszélyessé vált az utóbbi időben. Az utasoknak nem a testi épsége vált ugyan veszélyessé, hanem ellenkezőleg: a csomagjaik, polgyászaik és értéktárgyaik niucsenek egyáltalán biztonságban. Az utóbbi hetekben jórmtu egy nap nem mulott el anélkül, hogy ezen a vonalszakaszon, Brassó és Kolozsvár felé menő-jövő vonalakon, kisebb nagyobb zsebtolvajások, lopások nem történtek volna. Deczember hó 27-én a sok kisebb lopásra egy nagyobb következett. Szekelykocsárd között özv. Ztlor Gézáné, kolozsvári lakosnak ismeretlen utzótolvaj ellopta az utazókocsarát, amelyben egy 8000 koronáról szóló kitöltött váltón kívül 700 korona értékű antik ékszerek, fiú és női fehér és ruháneműek voltak. A károsult, özv. Ztlor Gézáné az említett napon a delutáni személyvonattal igyekezett Nagyenyedről Kolozsvárra. A vonat utasokkal és csomagokkal annyira túl volt zsúfolva, hogy polgyászat kénytelen volt a másodosztályu kupe folyosóján elhelyezni. Szekelykocsárdnál az utazókocsar — a károsult állítása szerint — még meg volt csak azután lophattak el. A kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya erélyes nyomozást vezetett be.

— **Ujabb jog az egyéves önkénteseknek.** Tudvalevő, hogy az egyévi önkéntesek az ezredet maguk választhatják a közös hadseregben. A kik magas számuknál fogva a honvedsereghez kerültek, azok eddig nem választhatták meg az ezredet. Ezután az egyévi önkéntesek megjelölhetik a közös hadseregbeli ezredet kívül azt a honvedezredet is, a hol szolgálni ohajtának.

— **Vagdalkozó katonatiszt.** Meglehetősen kinos katonai incidens történt pár nappal ezelőtt a gyulafehérvári állomáson. Karácsony estejen az odaváló katonatisztek ünnepi mulatozást csaptak az egyik helybeli vendéglőben. Reggel felé azután a katonatisztek közül hárman kikisérték egyik pajtasukat az állomáshoz. Az utcán megötét volt s a tiszték dalolva, zeneszó mellett vonultak be a váróterembe. Itt tovább vigadtak s ekkor a szolgálatot tevő forgalmi gyakorlatok egy szolgát küldött a mulatókhoz,

hogy legyenek esendben. A felszólításnak engedve, két tiszt el is hagyta nyomban a várótermet, a leghangosabb tiszt azonban tovább duhajkodott. A forgalmi gyakornok másodszer is hozzá küldte a szolgát, aki ismételen csendre szólította fel a lármázó tisztet. A felszólított erre váratlanul kirántotta a kardját és szitkok között a szolgálé felé süjtött. A szolgál természetesen megrémülve menekült ki a váróteremből. Néhány perc múlva a forgalmi gyakornok megjelent az időközben előhívott rendőrőrszemmel s kettőjüknek sikerült a vagdalkozó katonatisztól a kardot elvenni és a tisztet lefegyverezni.

— **Kálvineum-otthon.** A magyar református lelkészek nagyszabású mozgalmat indítottak a lelkész árva számára „Kálvineum” név alatt építendő árva otthon letétele iránt. A ref. lelkészi özegek ugyanis évi 500,— a lelkész árva évi 100,— ha egész árva, 150 K. gyamdíjat kapnak, a miből a mai viszonyok között megélni, neveléséről, tanítatásukról gondoskodni teljes lehetetlenség. Lelkeszek 100.000 K. alapítványt tettek az intézmény megalapozására; Losonc 220.000, Hajduböszörmény csaknem 100.000 kor.-t ajánlottak meg a városokban letételező leány-, illetve fiú-internátus számára. A társadalom legszélesebb rétegei mozduktak meg az áldozatos támogatásra. Tudjuk, hogy mit tett a református lelkészi kar 400 év óta a magyar irodalom, tudomány, kultúra, nevelés, népéleti s közgazdasági fellendülés szolgálatában: rokonszenvvel kísérik mozgalmukat s midőn a nagy csel megvalósulásához sikert kívánunk, ügyüket a társadalom megerdemelt jöndulataiba s áldozatkészségébe ajánljuk. Adományok dr. Székely József penztárnokhoz (Szentmartonkát, Pest megye) küldendők. A mozgalom élén Kiss Ferencz pü-pökadányi lelkész áll, ki mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál.

— **Állatvédelem télen.** Gondoskodjunk első sorban munkás állataink s ezek között kivált tavaink védelméről. Patkoltassuk a teh sikos ura eles sarkú patkókkal. Jeges ut, havazás esetén, kisebbítjük a rakományt. Minden túlterhelés, állatkinzás a törvény alapján 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel súpható. Ne hagyjuk munkás állatainkat a hidegben betakarathatlanul hosszabbban vesztegetni, hanem munka után igy-kezzünk velük az istállóba. Hűséges hazórnokot a láncos kutyákat is vegyük védelmünkbe. Tatarozzuk ki tehere oljat, hogy szel, hó ne járassza át a benne megfagyó állatot, almozunk jól benne s védjük meg a hirtőleg kívül is a hidegtől s a ma borokkal. Segítsünk a téli fagyos viágban, a hovat tartott teületeken eleseghez jutó madarakok is, állítsunk fel számukra védett helyen etető asztalokat s lassuk el azokat valamely oly olcsó, kevesek eleseggel, amelyben minden ott megforduló madar-faj felteheti a neki alkalmas etelt. Jó e czeire a rostaltj gabona kevesre olajt tartalmazó magvakkal, asztaltól lekötött hulladékkal, hus-, szalonna-, zsír-, fagyú darabakkal. Vegre, ha állatkinzásnak vagyunk tanui, lépünk közbe s kerjük a kibagót emb-rseges visekedésre, amelylyel védetlen, panaszkodni nem tudó állatainkkal mint szinten erő lényekkel szemben is tartozunk.

— **Egger mellpasztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögésre, rekedtségre és elnyalkodásra, feülmulhatatlak a torok és legzési szervek működési zavaraival,

a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fill. Főraktár Nador gyógyszerár, Buda pest. VI. Váci-körut 17.

— **Egy orosz báró köszönete.** Høyningen-Huene Sándor báró valóságos titkos tanácsó Szent Pétervárról saját elhatározásából a következő levelet intézte Feller stubiczai gyógyszerészhez: Fogadja legbensőbb mélyen érzett halamat a valódi csodás Feller-fele Elsáfluid megküldéséért. Igen jót tett lábaimnak a merevség és fájdalom megszünt, úgy hogy ismét szabadon mozoghatok. Most legesőhurutomat kezeltem az Elsáfluiddal és melegen fogom ajánlani e kitűnő gyógyszert ismerőseimnek és az orvosok körében. Valódi Feller-fele Elsáfluidot Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubicza, Centrale 125. sz. (Zágrábmege) gyártja és itt 12 kis, 6 dupla, vagy 2 kü-ölleges üveg bérmentve 5 koronaert rendelhető. Sok jót hallani e régi-mert háziser sokoldalú gyógyhatásáról, amelynek mint feati leveleiből latni, a külföldön is vannak lelkes hívei.

A nők rendszerint nem törődnek az emésztéssel és bélműködésük rendbentartásával és mikor ennek következtében már sokat szenvednek gyomor-bajokban és hosszantartó székrekedésben, valami haszontalan és gyakran ártalmas pírulakkal akarnak magukon segíteni.

A ki már sokféle hashajtószert használt, nem talál elég dícsérő szót a valódi **Ferencz József**-keserűvízre, oly annyira felette áll e természet-teremtette gyógyvíz az általában használatos hashajtószereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetről kifolyólag következőkben szarol be: „A természetes Ferencz József keserűvíz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodakepen hatott. Rögtön megszűntette a hanyást és a belső szerveket az egész teihesség alatt rendes állapotban tartotta.”

A ki nem bírja az igazi Ferencz József keserűvizet gyógyszerésznél vagy fűszeresnél beszerezni, az rendelje meg levelezőlapon közvetlenül a Ferencz József forrasok székküldési igazgatóságánál, Budapestben.

* A **hálósóbabák** réme a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok köze tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazodott, hogy a Cimexin nemesak az elő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytan a perék rögtön kizsarnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít, nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U Kovacs József örökösai gyógyszerárban Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bartfán.

A „Közérdek” előfizetési árai:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 „
Negyedévre - - - - - 3 „

Előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb legyenek szivesek megújítani, nehogy a lap szétküldése akadályt szenvedjen

Előfizetési pénzek a „Közérdek” kiadóhivatalába küldendők

Felelős szerkesztő

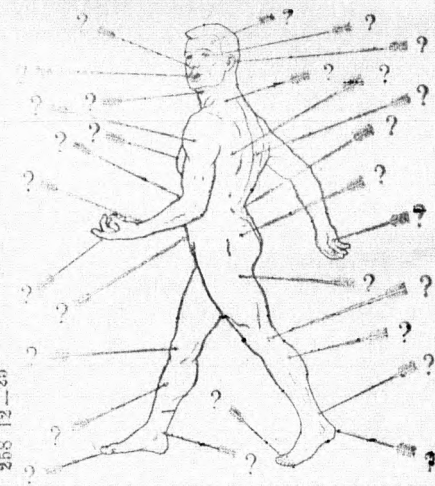
Dr. MÜLLER JENŐ

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóc, 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szivesen válaszolunk, ha póstabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Sétatéren eladó egy új modern villa előnyös feltétellel. 292 3-3
Értekezhetni Sétatér 3. szám.

Vannak tájdmalmai?

Használjon Feller-fele Elsáfluidot és Feller-fele Elsáfluidot, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubicza, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

- I. A Feller-fele Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengéset megszűntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít eszt, öszvényt, ideggyengeséget, oldal-szúrás, szaggatást, influenza, fej-, fog- és derék fájást, zsábat, bémulást, sze-afájást, migránt, sok itt meg nem említi betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-fele Elsáfluidot rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógsikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli, 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására óhajjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, göres, óvágytalanság, veségés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadság, duzzadás, aranyeres bántalnak és különböző em szést zavrok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-fele hashajtó Rebarbara Elsáfluidot, 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és ezimezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubicza, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

Ha egészség van, minden van!!

Az egészség egyik legszükségesebb fenntartója a jó víz. Különösen azon a helyeken, hol a jó ivóvíz áldásait nélkülözik, az ásványvíz ne hiányozzék egy asztaltól sem. — Ilven a

Boholti korona forrás,

mely kiváló nagy szénasav és lithium tartalmú ásványvíz. Kellemes ízű és tisztaságánál fogva mint élvezeti víz, ugyszintén borral és szörppel vegyítve kitűnő.

A Boholti korona forrás víz árai:

2 literes üvegben . . . 30 fillér.
16 „ „ . . . 26 „
1 „ „ . . . 20 „

Kizárólagos elárúsító helye Nagyenyed és vidéke részére:

Fenichel Lázár üzlete.

BOLDOG ÜJÉVEZT

kívánok az összes
mélyen tisztelt

vendégeimnek és
jó barátaimnak.

Schwarcz Jenő
az Emke kávéház
tulajdonosa.

313 1-1

Sz. 6639-1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd végrehajtónak Dajsa Demeter esaklyai lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 150 kor. tőke és ezennel csatlakoztatott Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t. javára 230 és 200 kor. és jár. az Alsófehér vármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár javára 70 kor., a Tóvisi „Piatra” Takarékpénztár javára 300, 900, 200, 430, 130. kor. tőkék s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144 §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében levő a esaklyai 140 sz. t.évben A + 2, 7, 9, 11-13, 15-17 rdsz. 357, 358/1, 1227, 1924, 2084, 2363, 2364, 2365, 3020, 3409, 3434, 3447, 3974, 4492, 4510. hrsz. telekéről végrehajtást szenvedőket illető telek rész jutalékára 611 kor., a 15 rdsz. 368/2/1 hrsz. kertből végrehajtást szenvedőit illető felerész jutalékára, de a C. 26 a. özv. Aozó Simonné sz. Braz Onyika javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával 3 kor., továbbá a esaklyai 141 sz. t.évben A + 1 rdsz. 242, 343. hrsz. fekvő 1/4 részére 320 kor., — a esaklyai 635 sz. t.évben A + 1 rdsz. 344 hrsz. kertre 60 kor., — végre a esaklyai 1189 sz. t.évben A + 1 rdsz. 1300b. hrsz. szántó 21 kor., — 2 rdsz. 2016 hrsz. szőlő 34 kor., — 3 rdsz. 4176, 4176. hrsz. szántó 61 kor., — 4 rdsz. 4648b. hrsz. szántó 24 kor., — 5 rdsz. 4862b. hrsz. szőlő, 5041b. hrsz. kaszáló, 5042b/1 hrsz. szántó 103 kor., összesen 917 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelhetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi márczius hó 1-ik napján délelőtt 9 órakor Csákyai közszékházban megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben közzétett ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényszék 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyeden, 1910. évi szeptember hó 12-én.

Weiner Sándor,
kir. jbiró

309 1-1

6197-1910 közizg. szám.

Hirdetmény.

Nagyenyed város tanácsa a katonaszállásmentesség megváltási összegét lakásonként és évenként 20 koronában állapította meg, a mely összeg minden év május 1-je előtt annál inkább befizetendő, mivel a később eszközölni szándékozt befizetéseket a város házi pénztára nem fogadja el.

Városi tanácstól.

Nagyenyed 1910. december 10.

Sándor Jenő,

310 1-1

polgármester h.

Megjelent

a közhasznú Nagyenyedi
Lőcsey Sp. Lajos féle

Naptár

az 1911-ik évre. Pontos
vásármutató és sok hasz-
nos tudnivaló van benne.

50-dik évfolyam.

Kapható: Ciraennél és
Földesnél.

30 fillér az ára. A legolcsóbb naptár.

Sz. 7284-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Asztalos Kálmán ügyvéd által képviselt Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r. t. végrehajtónak, Ungár Anasztás budapesti lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 680 kor. tőke s járuléka és ezennel csatlakoztatott Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár javára 250 és 450 kor. tőkék s jár., Torda-Aranyosvármegyei Takarékpénztár javára 500 kor. 600 kor. tőkék és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144 §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében levő a nagyenyedi 1049 sz. t.évben A + 3 rdsz. 683/2 hrsz. közházra összesen 3856 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelhetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi február hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor a kir. járásbíróság mint tkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben közzétett ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-ez. értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1910. évi október hó 11-én.

Weiner Sándor,
kir. jbiró

312 1-1

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

fődbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőkétörlesztést és a kamatokat magukban foglaló felévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.
Alsó Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények
Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyalkasodás
ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

egger
mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próba-doboz 30 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci körút 77.

Megfojt ez az átkozott köhögés.

U. Kovács József örök. Bethlen Gábor gyógyszer-tárban.
Nagyenyeden kapható: Dr. Odor Béla gyógyszer-tárban.

333 15-26

szám.

l min-
s. Le-
nk, ha
kiadó-

villa
2 3-3

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

?

féle Elsa-
V. Jenő
125. sz.

tunk sze-
ngeséget
biztosan
et, oldal-
és derék
ránti, sok
szabodija
ekedtség.
vagy hü-
rögysiker-
minden
y 6 dupla
rona.
hogy az
ágytalan-
t, felbőfő-
bantnak
kötünő és
e hashajtó
mentve 4
toktól és
n

Stubica,
).

Van,

!!

égesen o
azon a
sait nel-
nyozzék
n a

rrás,
lithium
zenel es
zeti viz,
vegyitve

árai:
fillér.
"
gyenyed

zlete.

172 12-96

Legjobb ajándék

a tartós és olcsó hazai szőttésáru A jegyzéket ingyen s bérmentve küld: Lininger György szövőgyára Nagynyed

MAROSUJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTARSASÁG
Alaptőke: 116,200 korona. Tartalékalap: 16,650 korona.
MAROSUJVÁRT.

Foglalkozik:

- Váltók** leszámításával (kezeselt és bekebelezett)
- Törlesztés** (mortisációs) kölcsönöket nyújt földre 400 koronától feljebb 10-65 évig terjedő időre.
- Betéteket** elfogad könyveskére és folyószámlára. Betétek után nettó 5 1/2% ot fizet. Nagyobb összegű betétek után 5 3/4%-ot ad. A betéti kamatadót az intézet sajátjából fizeti. Betéteket felmondás nélkül is kifizet.
- Értékpapírok** vételével és eladásával és kuláns előlegezésével. Erkek és külföldi pénznemek, valamint szelvények beváltásával.
- Előlegeket** nyújt raktári és egyéb árukra.
- Zálogosztálya** előleget nyújt arany-, ezüsttárgyakra és ékszerekre, sorsjegyekre, értékpapírokra és egyéb ingóságokra.

288 9 -

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár P-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betétlázasra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket követő őrzési díj mellett.</p> <p>Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznapi d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcs facsemeték

sétényfák, díszeserjék, tüle-sükek, kerítésnövények, boggyógyümölcsűk stb.

Szőlőoltványok

elsőrendű áru.
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rezbutorokban, ugyiszintén mindennemű kárpított butorokban

194 -95

Sz. 7858-1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd végrehajtónak, Pópa Tólor alsóorbói lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem kövekeztében a végrehajtási árverés 40 kor. 30 fill. és ezennel esatlakoztatott Pópa Szamojlla javára 200 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróskertületében levő az alsóorbói 396 sz. tjkvben A + 13 rdsz. 121 hrsz. faház, 123 hrsz. kertre 384 kor., - 14 rdsz. 722 hrsz. rétre 133 kor., - 17 rdsz. a bevezetett közös legelőből 93 2200J részre 56 kor., - 18 rdsz. a közös erdőből járó 346/80834 részre 16 kor., - 19 rdsz. 1194 1 hrsz. szőlőre 18 kor., összesen 607 koronában megállapított kikiáltást árban elrendeltetik.

1. A fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi marezius hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor Alsóorbó községhezatal megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körüirt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bánatpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 4. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170 §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Nagyenyeden, 1910. évi november 16-án.

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

331 1-1

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagynyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“ Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Siculia és Sztójka hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferenoz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 -21

Nyomatott a Nagynyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagynyeden.